

TÖLGE

PÜSIVATE ORGAANILISTE SAASTEAINETE STOCKHOLMI KONVENTSIOON

KÄESOLEVA KONVENTSIOONI OSALISED,

TUNNISTADES, et püsivatel orgaanilistel saasteainetel on toksilised omadused, need on lagunemiskindlad, bioakumuleeruvad ja kanduvad õhu, vee ja rändliikide kaudu üle riigipiiride ning ladestuvad kaugel eemal nende keskkonda viimise kohast, kus need akumuleeruvad vee- ja maismaaökosüsteemides,

OLLES TEADLIKUD tervisega seotud probleemidest eelkõige arengumaades, mis tulenevad kohaliku elanikkonna kokkupuutest püsivate orgaaniliste saasteainetega, eelkõige selle mõjust naistele ja nende kaudu tulevastele põlvedele,

TUNNISTADES, et püsivate orgaaniliste saasteainete biomagnifikatsioon ohustab eelkõige arktilisi ökosüsteeme ja põliselanikke ning et nende traditsioonilise toidu saastamine on üldine tervishoiuprobleem,

OLLES TEADLIKUD, et püsivate orgaaniliste saasteainetega tuleb tegelda ülemaailmselt,

PIDADES MEELES Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Keskkonnaprogrammi nõukogu 7. veebruari 1997. aasta otsust 19/13 C inimeste tervise ja keskkonnakaitse rahvusvahelise tegevuse algatamise kohta meetmete kaudu, mis vähendavad ja/või kõrvaldavad püsivate orgaaniliste saasteainete heiteid,

MEENUTADES asjakohaste rahvusvaheliste keskkonnakonventsioonide, eelkõige teatavate ohtlike kemikaalide ja pestitsiidide rahvusvahelises kaubanduses rakendatavat eelnevalt teatatud nõusoleku menetlust käsitleva Rotterdami konventsiooni ning ohtlike jäätmete riikidevahelise veo ja nende kõrvaldamise kontrolli käsitleva Baseli konventsiooni, sealhulgas selle artikli 11 raames koostatud piirkondlike kokkulepete asjassepuutuvaid sätteid,

MEENUTADES ka Rio keskkonna- ja arengudeklaratsiooni ning Agenda 21 asjassepuutuvaid sätteid,

TUNNISTADES, et ettevaatusabinõud on kõikide konventsiooniosaliste huvides ja neid hõlmab ka käesolev konventsioon,

TUNNISTADES, et käesolev konventsioon ning muud rahvusvahelised kaubandus- ja keskkonnalepingud on vastastikku üksteist toetavad,

KINNITADES, et riikidel on ÜRO harta ja rahvusvahelise õiguse põhimõtete kohaselt suveräänne õigus kasutada oma ressursse vastavalt oma keskkonna- ja arengupoliitikale ning kohustus tagada, et nende jurisdiktsiooni või kontrolli all olev tegevus ei tekitaks kahju teiste riikide keskkonnale või riikide jurisdiktsiooni alt välja jäävatele piirkondadele,

ARVESTADES arengumaade, eelkõige neist vähim arenenud riikide ja üleminekumajandusega riikide asjaolusid ja erinõudeid, eelkõige vajadust tugevdada nende kemikaalikorralduse alast riiklikku suutlikkust, sealhulgas tehnosiirde ja rahalise ja tehnilise abi ning konventsiooniosaliste koostöö edendamise kaudu,

VÕTTES TÄIELIKULT ARVESSE arengumaade hulka kuuluvate väikeste saareriikide säästva arengu tegevuskava, mis võeti vastu 6. mail 1994 Barbadosel,

MÄRKIDES arenenud riikide ja arengumaade vastavaid võimalusi ning riikide ühiseid, kuid diferentseeritud kohustusi, mis on esitatud Rio keskkonna- ja arengudeklaratsiooni 7. põhimõttes,

TUNNISTADES olulist panust, mida erasektor ja valitsusvälised organisatsioonid võivad anda püsivate orgaaniliste saasteainete heite vähendamise ja/või kõrvaldamise saavutamiseks,

RÕHUTADES, et on väga tähtis, et püsivate orgaaniliste saasteainete tootjad võtavad endale ülesande vähendada oma toodete põhjustatud negatiivset mõju ja anda kasutajatele, valitsustele ja avalikkusele teavet nende kemikaalide ohtlike omaduste kohta,

OLLES TEADLIKUD vajadusest võtta meetmeid, et vältida negatiivseid mõjusid, mida püsivad orgaanilised saasteained põhjustavad oma olemustsükli kõikidel etappidel,

KINNITADES veel kord Rio keskkonna- ja arengudeklaratsiooni 16. põhimõtet, milles märgitakse, et riigiasutused peaksid soosima keskkonnakulude sisekuludena kajastamist ja majandushoobade kasutamist, võttes arvesse lähenemisviisi, et põhimõtteliselt peaks saastekulud tasuma saastaja, asjakohaselt arvestades üldisi huvisid ning kahjustamata rahvusvahelist kaubandust ja investeringuid,

SOOVITADES konventsiooniosalistel, kellel ei ole pestitsiidide ja tööstuskemikaalide reguleerimise ja hindamise skeme, need skeemid välja töötada,

TUNNISTADES alternatiivsete keskkonnaohutute protsesside ja kemikaalide väljatöötamise ja kasutamise tähtsust,

OTSUSTANUD kaitsta inimeste tervist ja keskkonda püsivate orgaaniliste saasteainete kahjulike mõjude eest,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

Artikkel 1

Eesmärk

Pidades meeles Rio keskkonna- ja arengudeklaratsiooni 15. põhimõttes nimetatud ettevaatusprintsipi, on käesoleva konventsiooni eesmärk kaitsta inimeste tervist ja keskkonda püsivate orgaaniliste saasteainete eest.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas konventsioonis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) *konventsiooniosaline* – riik või piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioon, kes on nõustunud end käesoleva konventsiooniga siduma ja kelle suhtes konventsioon kehtib;
- b) *piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioon* – antud piirkonna suveräänsete riikide moodustatud organisatsioon, kellele tema liikmesriigid on üle andnud volitused käesoleva konventsiooniga reguleeritavates küsimustes ja kes on tema sisekorra järgi nõuetekohaselt volitatud käesolevale konventsioonile alla kirjutama, konventsiooni ratifitseerima, vastu võtma, heaks kiitma või konventsiooniga ühinema;
- c) *kohalolevad ja hääletavad konventsiooniosalised* – konventsiooniosalised, kes on kohal ja hääletavad poolt või vastu.

Artikkel 3

Meetmed sihipärasest tootmisest ja kasutamisest tuleneva heite vähendamiseks või kõrvaldamiseks

1. Iga konventsiooniosaline:
  - a) keelab ja/või võtab vajalikke õiguslikke ja haldusmeetmeid, et lõpetada
    - i) A lisa loetletud kemikaalide tootmine ja kasutamine nimetatud lisa sätete kohaselt ja
    - ii) A lisa loetletud kemikaalide import ja eksport kooskõlas lõike 2 sätetega ning
  - b) piirab B lisa loetletud kemikaalide tootmist ja kasutamist nimetatud lisa sätete kohaselt.
2. Iga konventsiooniosaline võtab meetmeid, millega tagatakse, et
  - a) A lisa või B lisa loetletud kemikaali imporditakse ainult
    - i) nende keskkonnaohutuks kõrvaldamiseks artikli 6 lõike 1 punktis d sätestatud viisil või
    - ii) kasutamiseks või otstarbeks, mis sellele konventsiooniosalisele on lubatud A lisa või B lisa alusel;

b) A lisa loetletud kemikaal, mille tootmise või kasutamise osas kehtib spetsiifiline erand, või B lisa loetletud kemikaal, mille tootmise või kasutamise osas kehtib spetsiifiline erand või lubatav otstarve, võttes arvesse kõiki asjakohaseid sätteid rahvusvahelistes eelnevalt teatatud nõusoleku dokumentides, eksporditakse ainult

i) nende keskkonnaohutuks kõrvaldamiseks artikli 6 lõike 1 punktis d sätestatud viisil;

ii) konventsiooniosalisele, kellel on lubatud seda kemikaali A lisa või B lisa alusel kasutada, või

iii) käesoleva konventsiooniga ühinemata riiki, kes on esitanud eksportivale konventsiooniosalisele aastase sertifikaadi. Selles sertifikaadis märgitakse kemikaali kavandatud kasutus ja teatatakse, et seoses selle kemikaaliga võtab importiv riik endale kohustuse

a. kaitsta inimeste tervist ja keskkonda, võttes vajalikke meetmeid heite minimeerimiseks või vältimiseks;

b. täita artikli 6 lõike 1 sätteid ja

c. vajaduse korral täita B lisa II osa lõike 2 sätteid.

Sertifikaadile lisatakse kõik asjakohased täiendavad dokumendid, näiteks õigusaktid, haldus- või tegevuskavad. Eksportiv konventsiooniosaline edastab sertifikaadi sekretariaadile kuuekümnepäeva jooksul alates selle saamisest;

c) A lisa loetletud kemikaali, mille tootmise ja kasutamise suhtes spetsiifiline erand ükskõik millise konventsiooniosalise osas enam ei kehti, sellest ei ekspordita, välja arvatud selle keskkonnaohutuks kõrvaldamiseks artikli 6 lõike 1 punktis d sätestatud viisil;

d) käesolevas lõikes kasutatav termin "konventsiooniga ühinemata riik" tähendab riiki või piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsiooni, kes ei ole nõustunud end nimetatud kemikaali osas konventsiooniga siduma.

3. Iga konventsiooniosaline, kellel on uute pestitsiidide või uute tööstuskemikaalide reguleerimiseks ja hindamiseks üks või mitu skeemi, võtab meetmeid uute pestitsiidide või uute tööstuskemikaalide reguleerimiseks, et D lisa punkti 1 kriteeriume arvesse

võttes ära hoida uute pestitsiidide või uute tööstuskemikaalide tootmist ja kasutamist, millel on püsivate orgaaniliste saasteainete omadused.

4. Iga konventsiooniosaline, kellel on üks või mitu pestitsiidide või tööstuskemikaalide reguleerimise ja hindamise skeemi, võtab vajaduse korral nendes skeemides arvesse D lisa punkti 1 kriteeriume, kui ta hindab praegu kasutatavaid pestitsiidide või tööstuskemikaale.

5. Kui konventsioonis ei ole ette nähtud teisiti, ei kohaldata lõikeid 1 ja 2 kemikaali koguste suhtes, mis on ette nähtud kasutamiseks laboratoorseks uuringuteks või võrdlusetalonina.

6. Iga konventsiooniosaline, kellel on A lisa kohane spetsiifiline erand või B lisa kohane spetsiifiline erand või lubatav otstarve, võtab asjakohaseid meetmeid, millega tagatakse, et igasugune niisuguse erandi alusel tootmine või kasutamine teostatakse viisil, millega välditakse või minimeeritakse inimeste kokkupuutumist nende kemikaalidega ja nende kemikaalide keskkonda viimist. Erandlikul kasutamisel või lubataval otstarbel, mis hõlmavad tahtlikku keskkonda viimist tavalise kasutamise tingimustel, tuleb niisugune keskkonda viimine hoida nii vähene kui võimalik, võttes arvesse kõiki kohaldatavaid standardeid ja suuniseid.

Artikkel 4

Spetsiifiliste erandite register

1. Käesolevaga asutatakse nende konventsiooniosaliste register, kellel on A lisa või B lisa loetletud spetsiifilised erandid. Sellesse ei kanta konventsiooniosalisi, kes kasutavad A lisa või B lisa sätteid, mida võivad kasutada kõik konventsiooniosalised. Registrit peab sekretariaat ja see on avalikkusele kättesaadav.

2. Registris esitatakse

a) A lisa ja B lisa esitatud spetsiifiliste erandite liikide loetelu;

b) nende konventsiooniosaliste loetelu, kellel on A lisa või B lisa kohased spetsiifilised erandid ning

c) kõikide registreeritud spetsiifiliste erandite kehtivusaegade loetelu.

3. Iga riik võib konventsiooniosaliseks saades esitada sekretariaadile kirjaliku taotluse A lisa või B lisa loetletud üht või mitut liiki spetsiifilise erandi saamiseks.

4. Kui konventsiooniosaline ei ole registris märkinud varasemat kuupäeva või kui erand on antud lõike 7 alusel, kaotavad kõik teatava kemikaali osas antud spetsiifiliste erandite registreeringud kehtivuse viie aasta möödumisel käesoleva konventsiooni jõustumisest.

5. Konventsiooniosaliste konverentsi esimesel istungil tehakse otsus registrikannete läbivaatamise korra kohta.

6. Enne registrikande läbivaatamist esitab asjaomane konventsiooniosaline sekretariaadile ettekande, milles põhjendatakse selle erandi registreerimise edaspidist vajalikkust. Sekretariaat saadab ettekande kõikidele konventsiooniosalistele. Registreerimine vaadatakse läbi kogu saadaoleva teabe alusel. Seejärel võib konventsiooniosaliste konverents esitada asjaomasele konventsiooniosalisele soovitusi, mida ta peab asjakohaseks.

7. Konventsiooniosaliste konverents võib asjaomase konventsiooniosalise taotlusel otsustada spetsiifilise erandi kehtivusaega pikendada kuni viie aastani. Otsuse tegemisel võtab konventsiooniosaliste konverents asjakohaselt arvesse arengumaadest ja üleminekuajandusega riikidest konventsiooniosaliste eriasjaolusid.

8. Konventsiooniosaline võib igal ajal registrist spetsiifilise erandi tagasi võtta, esitades selle kohta kirjaliku teate sekretariaadile. Tagasivõtmine jõustub teates märgitud kuupäeval.

9. Kui ühtki konventsiooniosalist ei ole teatava spetsiifilise erandi liigi osas enam registreeritud, ei või selle kohta ühtki uut registreerimist enam teha.

Artikkel 5

Meetmed juhuslikust tootmisest tuleneva heite vähendamiseks või kõrvaldamiseks

Et vähendada iga C lisas loetletud kemikaali inimtekkelistest allikatest pärineva heite koguhulka eesmärgiga seda pidevalt minimeerida ja võimaluse korral see lõplikult kõrvaldada, võtab iga konventsiooniosaline vähemalt järgmisi meetmeid:

a) töötab kahe aasta jooksul käesoleva konventsiooni jõustumisest välja tegevuskava või vajaduse korral piirkondliku või allpiirkondliku tegevuskava ning rakendab seejärel seda osana artiklis 7 nimetatud rakenduskavast, mis on ette nähtud C lisas loetletud kemikaalide heite kindlakstegemiseks, iseloomustamiseks ja sellega tegelemiseks ning

punktide b–e rakendamise hõlbustamiseks. Tegevuskava koosneb järgmistest osadest:

- i) praeguse ja kavandatud heite hindamine, sealhulgas allikate nimistute ja heite prognooside väljatöötamine ja pidamine, võttes arvesse C lisas kindlaks määratud allikaliike;
  - ii) konventsiooniosalise õigusaktide ja poliitika toime hindamine, mis on seotud niisuguse heite korraldusega;
  - iii) käesolevas lõikes nimetatud kohustuste täitmise strateegiad, võttes arvesse hindamisi alapunktis i ja ii;
  - iv) meetmed hariduse, koolituse ja teadlikkuse edendamiseks seoses nende strateegiatega;
  - v) iga viie aasta järel nende strateegiate ja nende abil käesolevas lõikes nimetatud kohustuste täitmisel saavutatud edusammude läbivaatamine; niisugused läbivaatamised lisatakse aruannetesse, mis esitatakse artikli 15 kohaselt;
  - vi) tegevuskava, sealhulgas strateegiate ja nendes nimetatud meetmete rakendamise kalenderplan;
- b) edendab kättesaadavate, tasuta ja praktiliste meetmete rakendamist, mille abil on võimalik kiiresti saavutada realistlik ja arvestatav heite vähendamise või allikate kõrvaldamise tase;
- c) edendab asendus- või muudetud materjalide, toodete ja protsesside väljatöötamist ning, kui see on asjakohane, nõuab nende kasutuselevõttu, et vältida C lisas loetletud kemikaalide moodustumist ja heidet, võttes arvesse C lisas esitatud üldsuuniseid vältimise ja vähendamise meetmete kohta ning konventsiooniosaliste konverentsi otsusega vastuvõetavaid suuniseid;
- d) edendab parima võimaliku tehnika kasutamist ja nõuab kooskõlas oma tegevuskava rakendusplaaniga selle kasutamist uute allikate puhul nende allikaliikide hulgast, mis konventsiooniosaline on kindlaks määranud ja mis annab talle õiguse niisugune tegevus oma tegevuskavasse võtta, milles kõige suuremat esmast tähelepanu pööratakse C lisa II osas kindlaks määratud allikaliikidele. Igal juhul tuleb nõuet selle lisa II osas loetletud uute allikate puhul parimat võimalikku tehnikat kasutada järk-järgult rakendama hakata niipea, kui see on praktiliselt võimalik, kuid hiljemalt nelja aasta möödumisel konventsiooni jõustumisest selle kon-

- ventsiooniosalise suhtes. Kindlaksmääratud allikaliikide puhul edendavad konventsiooniosalised parimate keskkonnatavade kasutamist. Parima võimaliku tehnika ja parimate keskkonnatavade rakendamisel peaksid konventsiooniosalised arvesse võtma selles lisas esitatud üldsuuniseid heite vältimise ja vähendamise kohta ning suuniseid parima võimaliku tehnika ja parimate keskkonnatavade kohta, mis võetakse vastu konventsiooniosaliste konverentsi otsusega;
- e) edendab kooskõlas oma tegevuskavaga parima võimaliku tehnika ja parimate keskkonnatavade kasutamist
- i) olemasolevate allikate puhul C lisa II osas loetletud allikaliikide raames ja allikaliikide raames, mis on esitatud selle lisa III osas, ning
- ii) uute allikate puhul C lisa III osas loetletud allikaliikide raames, mida konventsiooniosaline ei ole käsitlenud punkti d kohaselt.
- v) *parimad keskkonnatavad* – keskkonnameetmete ja strateegiate kõige asjakohasema kombinatsiooni rakendamine;
- vi) *uus allikas* – allikas, mille ehitamist või olulist muutmist alustatakse vähemalt ühe aasta möödumisel
- a. käesoleva konventsiooni jõustumise kuupäevast asjaomase konventsiooniosalise suhtes või
- b. C lisa muudatuse jõustumise kuupäevast asjaomase konventsiooniosalise suhtes, kui allika suhtes hakatakse kohaldama käesoleva konventsiooni sätteid ainult selle muudatuse tõttu;
- g) heidete piirväärtusi või toimumisnorme võib konventsiooniosaline kasutada oma kohustuste täitmiseks parima võimaliku tehnika osas käesoleva lõike alusel.

Artikkel 6

Meetmed varudest ja jäätmetest tuleneva heite vähendamiseks või kõrvaldamiseks

Parima võimaliku tehnika ja parimate keskkonnatavade rakendamisel peaksid konventsiooniosalised arvesse võtma C lisas esitatud üldsuuniseid heite vältimise ja vähendamise kohta ning suuniseid parima võimaliku tehnika ja parimate keskkonnatavade kohta, mis võetakse vastu konventsiooniosaliste konverentsi otsusega;

- f) käesolevas lõikes ja C lisas on
- i) *parim võimalik tehnika* – tegevusala ja selles rakendatavate töömeetodite tõhusaim ja arenenuim aste, mida võib pidada sobivaks heite piirväärtuse aluse määramiseks, et vältida või, kui see pole võimalik, vähendada C lisa I osas loetletud kemikaalide heidet ja selle mõju kogu keskkonnale. Sellega seoses on
- ii) *tehnika* – kasutatud tehnoloogia ja käitise projekteerimise, ehitamise, hooldamise, käitamise ja tegevuse lõpetamise viis;
- iii) *võimalik tehnika* – tehnika, mis on käitajale kättesaadav ja mis on välja töötatud sellisel tasandil, et selle kasutamine on kulusid ja eeliseid arvesse võttes asjakohases tööstussektoris majanduslikult ja tehniliselt otstarbekas, ja
- iv) *parim* – kogu keskkonna kaitse üldise kõrge taseme saavutamiseks kõige tõhusam;
- a) töötab välja asjakohased strateegiad, et määratleda
- i) varud, mis koosnevad kas A lisas või B lisas loetletud kemikaalidest või sisaldavad seda ning
- ii) kasutatavad tooted ja artiklid, mis koosnevad A, B või C lisas loetletud kemikaalidest, sisaldavad seda või on sellega saastunud;
- b) määratleb punktis a nimetatud strateegiate alusel võimaluse korral varud, mis koosnevad A lisas või B lisas loetletud kemikaalidest või sisaldavad neid;
- c) haldab varusid vastavalt vajadusele ohutul, tõhusal ja keskkonnaohutul viisil. A lisas või B lisas loetletud kemikaalide varud, kui neid ei lubata enam kasutada A lisas nimetatud spetsiifiliste erandite või B lisas nimetatud spetsiifiliste erandite või lubatava otstarbe kohaselt, välja arvatud varud, mida lubatakse ekspordida artikli 3 lõike 2 alusel, loetakse jäätmeteks ja neid käideldakse punkti d kohaselt;

1. Selleks et tagada kas A lisas või B lisas loetletud kemikaalidest koosnevate või neid sisaldavate varude ja jäätmete, sealhulgas tooted ja artiklid, mis jäätmeteks muutudes koosnevad A, B või C lisas loetletud kemikaalidest, sisaldavad seda või on sellega saastunud, haldamine viisil, millega tagatakse inimeste tervise ja keskkonna kaitse, iga konventsiooniosaline

- d) võtab asjakohaseid meetmeid, millega tagatakse, et neid jäätmeid, sealhulgas tooteid ja artikleid, mis muutuvad jäätmeteks,

Artikkel 7

Rakenduskavad

- i) käideldakse, kogutakse, veetakse ja ladustatakse keskkonnaohutul viisil;
- ii) kõrvaldatakse sellisel viisil, et neis sisalduvad püsivad orgaanilised saasteained hävitatakse või muudetakse pöördumatult, nii et neil ei ole enam püsivate orgaaniliste saasteainete omadusi, või need kõrvaldatakse muul keskkonnaohutul viisil, kui hävitamine või pöördumatu muundamine ei kujuta endast ökoloogiliselt eelistatud varianti või püsivate orgaaniliste saasteainete sisaldus on madal, võttes arvesse rahvusvahelisi eeskirju, norme ja suuniseid, sealhulgas neid, mida võib välja töötada lõike 2 alusel, ning globaalset ja piirkondlikku ohtlike jäätmete käitlemise korda;
- iii) ei lubata kõrvaldada toimingute abil, mis võivad põhjustada püsivate orgaaniliste saasteainete taaskasutamist, ringlussevõttu, otsest korduskasutust või alternatiivseid kasutusviise ning
- iv) neid ei veeta üle riigipiiride ilma rahvusvahelisi eeskirju, norme ja suuniseid arvesse võtmata;
- e) seab eesmärgiks asjakohaste strateegiate väljatöötamise, et kindlaks teha alad, mis on saastatud A, B või C lisas loetletud kemikaalidega; nende alade taastamistööd tuleb teha keskkonnaohutul viisil.

2. Konventsiooniosaliste konverents teeb tihedat koostööd ohtlike jäätmete riikidevahelise veo ja kõrvaldamise kontrolli Baseli konventsiooni asjakohaste asutustega, et muu hulgas

- a) kindlaks määrata hävitamise ja pöördumatu muundumise tasemed, mis on vajalikud D lisa punktis 1 nimetatud püsivate orgaaniliste saasteainete omaduste ilmnemise vältimiseks;
- b) teha kindlaks meetodid, mida loetakse eespool nimetatud keskkonnaohutu kõrvaldamise meetoditeks ning
- c) töötada vastavalt asjaoludele välja A, B ja C lisas loetletud kemikaalide kontsentratsioonitasemed, et määratleda lõike 1 punkti d alapunktis ii nimetatud püsivate orgaaniliste saasteainete madal sisaldus.

1. Iga konventsiooniosaline

- a) töötab välja ja seab eesmärgiks viia ellu käesoleva konventsiooni kohaste kohustuste rakendamise kava;
- b) saadab oma rakenduskava konventsiooniosaliste konverentsile kahe aasta jooksul alates kuupäevast, mil konventsioon tema suhtes jõustub, ning
- c) vaatab läbi ja vajaduse korral ajakohastab perioodiliselt seda rakenduskava viisil, mis nähakse ette konventsiooniosaliste konverentsi otsusega.

2. Konventsiooniosalised teevad vajaduse korral omavahel või ülemaailmsete, piirkondlike ja allpiirkondlike organisatsioonide kaudu tihedat koostööd ja peavad nõu oma riiklike sidusrühmadega, sealhulgas naisorganisatsioonide ja laste tervisega tegelevate rühmadega, et kaasa aidata nende rakenduskavade väljatöötamisele, rakendamisele ja ajakohastamisele.

3. Konventsiooniosalised seavad eesmärgiks kasutada ja vajaduse korral välja töötada vahendid püsivate orgaaniliste saasteainete riiklike rakenduskavade integreerimiseks oma säästva arengu strateegiasse, kui see on vajalik.

Artikkel 8

Kemikaalide kandmine A, B ja C lissasse

1. Konventsiooniosaline võib esitada sekretariaadile ettepaneku kemikaali kandmiseks A, B ja/või C lissasse. Ettepanekus on D lisas ette nähtud teave. Ettepaneku väljatöötamisel võivad konventsiooniosalist abistada teised konventsiooniosalised ja/või sekretariaat.

2. Sekretariaat kontrollib, kas ettepanekus on D lisas ette nähtud teave olemas. Kui sekretariaat on veendunud, et ettepanekus on nimetatud teave olemas, saadab ta ettepaneku püsivate orgaaniliste saasteainete hindamise komiteele.

3. Komitee vaatab ettepaneku läbi ja kasutab D lisas esitatud läbivaatuskriteeriume paindlikult ja läbipaistvalt, võttes kogu esitatud teabe arvesse komplekselt ja tasakaalustatult.

4. Kui komitee otsustab, et

- a) ta on veendunud, et läbivaatuskriteeriumid on täidetud, teeb ta sekretariaadi kaudu ettepaneku ja komitee hinnangu kõikidele konventsiooniosalistele ja vaatlejatele teatavaks ning kutsub neid esitama E lisas ette nähtud teavet või

b) kui ta ei ole veendunud, et läbivaatuskriteeriumid on täidetud, teeb ta sekretariaadi kaudu ettepaneku ja komitee hinnangu kõikidele konventsiooniosalistele ja vaatlejatele teatavaks ning ettepanek jäetakse kõrvale.

5. Iga konventsiooniosaline võib komitee poolt kõrvale jäetud ettepaneku komiteele uuesti esitada lõike 4 kohaselt. Uuele esitamisele võib lisada kõik konventsiooniosalise seisukohad ning ka põhjendused, miks komitee peaks seda uuesti arutama. Kui komitee jätab nimetatud menetluse järel ettepaneku jälle kõrvale, võib konventsiooniosaline komitee otsuse vaidlustada ning konventsiooniosaliste konverents arutab asja oma järgmisel istungil. Konventsiooniosaliste konverents võib D lisa läbivaatuskriteeriumide alusel ning komitee hinnangut ja iga konventsiooniosalise või vaatleja esitatud lisateavet arvestades otsustada, et ettepaneku menetlemist tuleks jätkata.

6. Kui komitee on otsustanud, et läbivaatuskriteeriumid on täidetud või konventsiooniosaliste konverents on otsustanud, et ettepanekut tuleb menetleda, vaatab komitee ettepaneku veel kord läbi, võttes arvesse kogu saadud asjakohast lisateavet, ning koostab E lisa kohase riskiprofiili projekti. Ta saadab projekti sekretariaadi kaudu kõikidele konventsiooniosalistele ja vaatlejatele, kogub kokku nende tehnilised märkused ja neid märkusi arvesse võttes koostab lõpliku riskiprofiili.

7. Kui komitee otsustab E lisa kohaselt tehtud riskiprofiili alusel, et

a) kemikaalil on inimeste tervisele ja/või keskkonnale selle kaugkande tõttu keskkonnas tõenäoliselt oluline kahjulik mõju, nii et ülemaailmne tegevus on õigustatud, jätkatakse ettepaneku menetlemist. Lõplike teaduslike seisukohtade puudumine ei takista ettepaneku menetlemist. Komitee kutsub sekretariaadi kaudu kõiki konventsiooniosalisi ja vaatlejaid esitama teavet, mis on seotud F lisas nimetatud kaalutlustega. Seejärel koostab ta riskijuhtimise hinnangu, milles on selle kemikaali võimalike kontrollimeetmete analüüs kooskõlas nimetatud lisaga, või

b) ettepaneku menetlemist ei tuleks jätkata, esitab ta sekretariaadi kaudu riskiprofiili kõikidele konventsiooniosalistele ja vaatlejatele ning jätab ettepaneku kõrvale.

8. Iga lõike 7 punkti b kohaselt kõrvale jäetud ettepaneku puhul võib konventsiooniosaline esitada konventsiooniosaliste konverentsile taotluse anda komiteele ülesanne lasta ettepaneku esitanud konventsiooniosalisel ja teistel konventsiooniosalistel esitada täiendavat teavet kuni üheaastase ajavahemiku jooksul. Pärast seda ajavahemikku ja saadud teabe põhjal arutab komitee ettepanekut uuesti lõike 6 alusel konventsiooniosaliste konverentsi otsustatud järjekorras. Kui komitee jätab nimetatud menetluse järel ettepaneku jälle kõrvale, võib

konventsiooniosaline komitee otsuse vaidlustada ning konventsiooniosaliste konverents arutab asja oma järgmisel istungil. Konventsiooniosaliste konverents võib E lisa kohaselt koostatud riskiprofiili alusel ning komitee hinnangut ja iga konventsiooniosalise või vaatleja esitatud lisateavet arvestades otsustada, et ettepaneku menetlemist tuleks jätkata. Kui konventsiooniosaliste konverents otsustab, et ettepaneku menetlemist jätkatakse, koostab komitee riskijuhtimise hinnangu.

9. Lõikes 6 nimetatud riskiprofiili ja lõike 7 punktis a või lõikes 8 nimetatud riskijuhtimise hinnangu alusel esitab komitee soovitusi, kas konventsiooniosaliste konverents peaks kaaluma kemikaali kandmist A, B ja/või C lissasse või mitte. Konventsiooniosaliste konverents, võttes asjakohaselt arvesse komitee soovitusi, sealhulgas kõiki teaduslikult ebakindlaid seisukohti, otsustab ettevaatusprintsipi rakendades, kas kemikaal kanda A, B ja/või C lisade loeteludesse, ning sätestab sellega seotud kontrollimeetmed.

Artikkel 9

Teabevahetus

1. Iga konventsiooniosaline hõlbustab teabevahetust või kohustub vahetama teavet, mis on seotud

a) püsivate orgaaniliste saasteainete tootmise, kasutamise ja heite vähendamise või kõrvaldamisega ning

b) püsivate orgaaniliste saasteainete alternatiividega, sealhulgas teave, mis on seotud nendega seotud riskide ning majanduslike ja sotsiaalkuludega.

2. Konventsiooniosalised vahetavad lõikes 1 nimetatud teavet otse või sekretariaadi kaudu.

3. Iga konventsiooniosaline määrab niisuguse teabe vahetamiseks riikliku teabeskuse.

4. Sekretariaat täidab püsivate orgaaniliste saasteainete teabevahetuskeskuse ülesannet, vahendades sealhulgas teavet, mida annavad konventsiooniosalised, valitsustevahelised organisatsioonid ja valitsusvälised organisatsioonid.

5. Käesoleva konventsiooni rakendamisel ei loeta inimeste tervist ja ohutust ning keskkonda käsitlevat teavet konfidentsiaalseks. Konventsiooniosalised, kes vahetavad teavet käesoleva konventsiooni alusel, kaitsevad igasugust konfidentsiaalset teavet vastastikuste kokkulepete alusel.

Artikkel 10

Avalik teave, teadlikustamine ja haridus

1. Iga konventsiooniosaline edendab ja hõlbustab oma võimaluste kohaselt

- a) poliitikute ja otsustajate teadlikkust püsivate orgaaniliste saasteainete osas;
- b) avalikkusele kogu saadaoleva teabe esitamist püsivate orgaaniliste saasteainete kohta, võttes arvesse artikli 9 lõiget 5;
- c) püsivate orgaaniliste saasteainetega, nende mõjuga inimeste tervisele ja keskkonnale ning nende alternatiividega seotud hariduslike ja avalikkuse teadlikustamisprogrammide väljatöötamist ja rakendamist, sealhulgas naistele, lastele ja kõige madalama haridustasemega isikutele suunatud programmid;
- d) üldsuse osalemist küsimuste lahendamisel, mis on seotud püsivate orgaaniliste saasteainete, nende mõjuga inimeste tervisele ja keskkonnale, ning asjakohaste reageerimismeetmete väljatöötamisel, sealhulgas võimalused anda riiklikul tasandil oma panus konventsiooni rakendamisse;
- e) töötajate, teadlaste, õpetajate ning tehnilise ja juhtivpersonali koolitamist;
- f) hariduslike ja üldsuse teadlikkuse edendamise materjalide väljatöötamist ja vahetamist riiklikul ja riikidevahelisel tasandil ning
- g) haridus- ja koolitusprogrammide väljatöötamist ja rakendamist riiklikul ja riikidevahelisel tasandil.

2. Iga konventsiooniosaline tagab oma võimaluste kohaselt avalikkuse juurdepääsu lõikes 1 nimetatud avalikule teabele ja selle teabe ajakohastamise.

3. Iga konventsiooniosaline ergutab oma võimaluste kohaselt tööstus- ja professionaalseid kasutajaid parandama ja soodustama lõikes 1 nimetatud teabe esitamist riiklikul tasandil ja vajaduse korral allpiirkondlikul, piirkondlikul ja ülemaailmsel tasandil.

4. Konventsiooniosalised võivad püsivate orgaaniliste saasteainete ja nende alternatiivide kohta teabe esitamisel kasutada kemikaalide ohutuskarte, aruandeid, massimeediat ja muid kommunikatsioonivahendeid ning nad võivad asutada riiklikke ja piirkondlikke teabekeskusi.

5. Iga konventsiooniosaline kaalub mõistvalt teabe kogumise ja levitamise mehhanismide, näiteks heiteregistri ja saasteainete leviku registri loomist, et koguda ja levitada teavet A, B või C lisas

loetletud kemikaalide heite või kõrvaldatud aastakoguste prognooside kohta.

Artikkel 11

Teadus- ja arendustöö ning järelvalve

1. Konventsiooniosalised soodustavad ja/või teevad oma võimaluste kohaselt riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil asjakohast teadustööd, arendustööd, seiret ja koostööd, mis on seotud püsivate orgaaniliste saasteainetega ning vajaduse korral nende alternatiivide ja püsivate orgaaniliste saasteainete kandidaatidega, mille hulka kuuluvad ka järgmised teemad:

- a) allikad ja heide keskkonda;
- b) nende olemasolu ja tase inimorganismis ja keskkonnas ning sellealased suundumused;
- c) kanne, säilimine ja muundumine keskkonnas;
- d) mõjud inimeste tervisele ja keskkonnale;
- e) sotsiaal-majanduslikud mõjud ja mõjud kultuurile;
- f) heite vähendamine ja/või kõrvaldamine ning
- g) ühtlustatud meetodid heiteallikate andmekogu koostamiseks ja analüütilised meetodid heite mõõtmiseks.

2. Lõike 1 kohaste meetmete võtmisel konventsiooniosalised oma võimaluste kohaselt

- a) toetavad ja arendavad vastavalt vajadusele edasi rahvusvahelisi programme, võrgustikke ja organisatsioone, mille eesmärk on määratleda, läbi viia, hinnata ja rahastada uuringuid, andmete kogumist ja seiret, võttes arvesse vajadust vältida tegevuste kattumist;
- b) toetavad riiklikku ja rahvusvahelist tegevust, et tugevdada riiklikku suutlikkust läbi viia teadus- ja tehnikauuringuid eelkõige arengumaades ja üleminekumajandusega riikides ning soodustada juurdepääsu andmetele ja analüüsidele ning neid vahetada;
- c) võtavad arvesse arengumaade ja üleminekumajandusega riikide probleeme ja vajadusi, eelkõige rahaliste ja tehniliste ressursside osas, ning teevad koostööd, et tõsta nende suutlikkust osaleda punktides a ja b nimetatud tegevustes;
- d) teevad teadustööd, mis on suunatud püsivate orgaaniliste saasteainete mõjude leevendamiseks reproduktiivtervisele;

- e) teevad käesolevas lõikes nimetatud teadus-, arendus- ja seiretegevuse tulemused avalikkusele regulaarselt ja õigeaegselt kättesaadavaks ning
- f) soodustavad ja/või teevad koostööd teadus-, arendus- ja seiretegevusest saadud teabe säilitamiseks ja hooldamiseks.

Artikkel 12

Tehniline abi

1. Konventsiooniosalised tunnistavad, et õigeaegse ja asjakohase tehnilise abi andmine arengumaadest ja üleminekumajandusega riikidest konventsiooniosalistele nende taotlusel on käesoleva konventsiooni edukaks rakendamiseks väga oluline.
2. Konventsiooniosalised teevad koostööd, et anda arengumaadest ja üleminekumajandusega riikidest konventsiooniosalistele nende erivajadusi arvestades õigeaegset ja asjakohast tehnilist abi, et aidata neil arendada ja tugevdada oma suutlikkust täita käesolevast konventsioonist tulenevaid kohustusi.
3. Sellega seoses kuulub arenenud riikide konventsiooniosaliste ja teiste konventsiooniosaliste oma võimaluste kohaselt antava abi hulka vajaduse korral ja vastastikusel kokkuleppel tehniline abi, et tõsta suutlikkust, mis on seotud käesolevast konventsioonist tulenevate kohustuste täitmisega. Täiendavaid suuniseid sellega seoses annab konventsiooniosaliste konverents.
4. Konventsiooniosalised kehtestavad vastavalt asjaoludele arengumaadest ja üleminekumajandusega riikidest konventsiooniosalistele tehnilise abi andmise ja tehnosiirde tõhustamise korra, mis on seotud käesoleva konventsiooni rakendamisega. See hõlmab ka piirkondlikke ja allpiirkondlikke suutlikkuse tõstmise ja tehnosiirdekeskusi, et aidata arengumaadest ja üleminekumajandusega riikidest konventsiooniosalistel täita käesolevast konventsioonist tulenevaid kohustusi. Täiendavaid suuniseid sellega seoses annab konventsiooniosaliste konverents.
5. Käesoleva artikli kohaldamisel võtavad konventsiooniosalised oma tehnilise abiga seotud tegevuses täielikult arvesse vähim arenenud riikide ja arengumaadest väikeste saareriikide erivajadusi ja eriolukorda.

Artikkel 13

Rahalised vahendid ja finantsmehhanismid

1. Iga konventsiooniosaline kohustub andma oma võimaluste kohast rahalist toetust ja stiimuleid nende riigisiseste tegevuste jaoks, mis on suunatud käesoleva konventsiooni eesmärgi saavutamisele kooskõlas oma riiklike kavade, prioriteetide ja programmidega.

2. Arenenud riikide konventsiooniosalised annavad uusi ja täiendavaid rahalisi vahendeid, et võimaldada arengumaadest ja üleminekumajandusega riikidest konventsiooniosalistel katta kokkulepitud täiendavad kulud, mis tulenevad käesolevast konventsioonist tulenevate kohustuste täitmiseks võetud rakendusmeetmetest, nagu on kokku lepitud abisaaja konventsiooniosalise ja lõikes 6 kirjeldatud mehhanismis osaleva üksuse vahel. Vabatahtlikult ja oma võimaluste kohaselt võivad niisugust rahalist abi anda ka teised konventsiooniosalised. Rahalised sissemaksed muudest allikatest on samuti soovitatavad. Nende kohustuste täitmisel võetakse arvesse vahendite liikumise adekvaatsuse, prognoositavuse ja õigeaegse laekumise vajadust ning maksukoormuse sobiva jaotumise tähtsust toetavate konventsiooniosaliste vahel.

3. Arenenud riikide konventsiooniosalised ja teised konventsiooniosalised võivad oma võimaluste kohaselt ja kooskõlas riiklike kavade, prioriteetide ja programmidega samuti muude kahepoolsete, piirkondlike ja mitmepoolsete allikate või kanalite kaudu anda ning arengumaadest ja üleminekumajandusega riikidest konventsiooniosalised võivad vastu võtta rahalisi vahendeid, mis aitavad neil käesolevat konventsiooni rakendada.

4. Arengumaadest konventsiooniosaliste käesolevast konventsioonist tulenevate kohustuste täitmise tulemuslikkus sõltub sellest, kui tulemuslikult täidavad arenenud riikide konventsiooniosalised käesolevast konventsioonist tulenevaid kohustusi, mis on seotud rahaliste vahendite, tehnilise abi ja tehnosiirdega. Asjaolu, et püsiv majandus- ja sotsiaalne areng ning vaesuse likvideerimine on arengumaadest konventsiooniosaliste peamine ja kõige tähtsam eesmärk, võetakse täielikult arvesse, pöörates asjakohast tähelepanu vajadusele kaitsta inimeste tervist ja keskkonda.

5. Rahastamisega seotud meetmete puhul arvestavad konventsiooniosalised täielikult kõige vähem arenenud riikide ja arengumaadest väikeste saareriikide erivajaduste ja -tingimustega.

6. Käesolevaga määratletakse arengumaadest ja üleminekumajandusega riikidest konventsiooniosalistele piisavate ja püsivate rahaliste vahendite andmise mehhanism, mis põhineb konventsiooni rakendamise toetuseks antaval tagastamatul abil või soodustustel. Käesoleva konventsiooni rakendamisel toimib see mehhanism konventsiooniosaliste konverentsi volitusel ja vastavalt asjaoludele konverentsi juhtimisel ning on konverentsile aruandekohustuslik. Selle juhtimine usaldatakse ühele või mitmele üksusele, sealhulgas ka olemasolevatele rahvusvahelistele üksustele, kui konventsiooniosaliste konverents nii otsustab. Sellesse mehhanismi võivad kuuluda ka muud üksused, kes annavad mitmepoolset, piirkondlikku ja kahepoolset rahalist ja tehnilist abi. Sissemaksed mehhanismi tehakse lisaks muudele arengumaadest ja üleminekumajandusega riikidest konventsiooniosalistele tehtavatele rahalistele ülekannetele, nagu on kirjeldatud ja ette nähtud lõikes 2.

7. Käesoleva konventsiooni eesmärkide ja lõike 6 alusel võtab konventsiooniosaliste konverents oma esimesel istungil vastu mehhanismile antavad asjakohased suunised ning lepib finantsmehhanismis osaleva üksuse või üksustega kokku nende täitmise korra. Suunised käsitlevad järgmisi aspekte:

- a) tegevussuundade, strateegia ja programmiliste prioriteetide ning selgete ja üksikasjalike kriteeriumide ja juhiste kindlaksmääramine seoses rahalistele vahenditele juurdepääsu ja nende kasutamise õigusega, sealhulgas nende kasutamise regulaarne järelevalve ja hindamine;
- b) üksuse või üksuste poolt konventsiooniosaliste konverentsile esitatavad korrapärased aruanded, mis käsitlevad käesoleva konventsiooni rakendamise seotud tegevuste rahastamise adekvaatsust ja püsivust;
- c) mitmest allikast rahastamise põhimõtte, mehhanismide ja korraldamise edendamine;
- d) üksikasjalikud eeskirjad käesoleva konventsiooni rakendamiseks vajalike ja kasutatavate rahaliste vahendite prognoositavaks ja identifitseeritavaks määratlemiseks, pidades silmas, et püsivate orgaaniliste saasteainete järkjärguline kasutuksel kõrvaldamine võib nõuda püsivat rahastamist, ning tingimused, mille kohaselt nimetatud summat perioodiliselt läbi vaadatakse, ning
- e) üksikasjalikud eeskirjad huvitatud konventsiooniosalistele abi andmiseks koos vajaduste hindamisega, teabega kasutatavate rahaliste vahendite allikate kohta ja rahastamiskeemidega, et soodustada nende omavahelist koordineerimist.

8. Konventsiooniosaliste konverents hindab hiljemalt oma teisel istungil ja seejärel korrapäraselt käesoleva artikli alusel loodud mehhanismi tulemuslikkust, selle suutlikkust tegelda arengumaadest ja üleminekumajandusega riikidest konventsiooniosaliste muutuvate vajadustega, lõikes 7 nimetatud kriteeriume ja suuniseid, rahastamise taset ning nende institutsionaalsete üksuste tegevuse tulemuslikkust, kellele on usaldatud finantsmehhanismi juhtimine. Selle läbivaatamise alusel võtab ta vajadusel asjakohaseid meetmeid, et mehhanismi tulemuslikkust parandada, sealhulgas andes soovitusi ja suuniseid meetmete kohta, millega tagatakse konventsiooniosaliste adekvaatne ja püsiv rahastamine nende vajaduste rahuldamiseks.

Artikkel 14

Ajutine rahastamiskord

Ülemaailmse Keskkonnafondi institutsionaalne struktuur, mis tegeleb Ülemaailmse Keskkonnafondi ümberstruktureerimisega

dokumendi kohaselt, on ajutiselt peamine üksus, kellele on usaldatud artiklis 13 nimetatud finantsmehhanismi juhtimine käesoleva konventsiooni jõustumise päevast konventsiooniosaliste konverentsi esimese istungini või kuni konventsiooniosaliste konverents otsustab, milline institutsiooniline struktuur selleks määratakse artikli 13 kohaselt. Ülemaailmse Keskkonnafondi institutsiooniline struktuur peaks täitma seda ülesannet operatiivsete meetmete abil, mis on seotud konkreetset püsivate orgaaniliste saasteainetega, võttes arvesse, et selles valdkonnas võib vaja minna uusi meetmeid.

Artikkel 15

Aruandlus

1. Iga konventsiooniosaline esitab konventsiooniosaliste konverentsile aruande meetmete kohta, mida ta käesoleva konventsiooni sätete rakendamiseks on võtnud, ning nende meetmete tulemuslikkuse kohta konventsiooni eesmärkide täitmise seisukohast.

2. Iga konventsiooniosaline esitab sekretariaadile

- a) statistilised andmed iga A lisas ja B lisas loetletud kemikaali kogutoodangu, impordi ja ekspordi kohta või põhjendatud hinnangu nende andmete kohta ja
- b) kui võimalik, riikide loetelu, kust ta on igat nimetatud ainet importinud, ja riikide loetelu, kuhu ta on igat nimetatud ainet eksportinud.

3. Need aruanded esitatakse regulaarselt ja konventsiooniosaliste konverentsi esimesel istungil määratava vormi kohaselt.

Artikkel 16

Tulemuslikkuse hindamine

1. Alates nelja aasta möödumisest käesoleva konventsiooni jõustumise kuupäevast ning seejärel konventsiooniosaliste konverentsil otsustatud ajavahemike tagant hindab konverents käesoleva konventsiooni tulemuslikkust.

2. Niisuguse hindamise hõlbustamiseks seab konventsiooniosaliste konverents oma esimesel istungil sisse korra, mille abil saada võrreldavaid seireandmeid A, B ja C lisas loetletud kemikaalide esinemise kohta, samuti andmeid nende piirkondliku ja ülemaailmse kande kohta keskkonnas. Seda korda

- a) tuleks rakendada konventsiooniosaliste poolt piirkondlikul alusel ja kui see on asjakohane, kooskõlas nende tehnilise ja finantssuutlikkusega, kasutades olemasolevaid seireprogramme ja mehhanisme nii palju kui võimalik ning edendades meetodite ühtlustamist;

- b) tuleks vajaduse korral täiendada, võttes arvesse piirkondadevahelisi erinevusi ja nende erinevat suutlikkust seiretegevust teostada ning
- c) see peaks hõlmama konventsiooniosaliste konverentsile esitatud ettekandeid piirkondliku ja ülemaailmse seiretegevuse tulemuste kohta konventsiooniosaliste konverentsi määratud ajavahemike tagant.
3. Lõikes 1 nimetatud hindamine tehakse olemasoleva teadus-, majandus-, tehnilise ja majandusinformatsiooni põhjal, mille hulka kuuluvad
- a) lõike 2 kohaselt esitatavad ettekanded ja muud seireandmed;
- b) artikli 15 kohaselt esitatavad riiklikud aruanded ning
- c) nõuete rikkumisega seotud teave, mis esitatakse artiklis 17 kehtestatud menetluse kohaselt.

Artikkel 17

Nõuete rikkumine

Konventsiooniosaliste konverents töötab välja ja kinnitab nii kiiresti kui võimalik menetlused ja institutsionaalsed mehhanismid käesoleva konventsiooni sätete rikkumise määratlemiseks ja nende osaliste kohtlemiseks, kes on avastatud nõuete rikkumiselt.

Artikkel 18

Vaidluste lahendamine

1. Konventsiooniosalised lahendavad konventsiooni tõlgendamise või rakendamisega seotud omavahelised vaidlused läbirääkimistega või muude enda valitud rahumeelsete vahenditega.
2. Konventsiooni ratifitseerimisel, vastuvõtmisel, heakskiitmisel või sellega ühinemisel või igal ajal pärast seda võib konventsiooniosaline, kes ei ole piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioon, esitada hoiulevõtjale kirjaliku teate selle kohta, et ta tunnustab konventsiooni tõlgendamise või rakendamisega seotud iga vaidluse puhul kohustuslikuna üht või mitut järgmist vaidluste lahendamise viisi kõikide konventsiooniosaliste suhtes, kes võtavad endale sama kohustuse:
- a) vahekohtumenetlus konventsiooniosaliste konverentsi vastu võetud menetluseeskirjade järgi, mis võetakse vastu esimesel võimalusel ja esitatakse lisas;
- b) vaidlusküsimuse esitamine Rahvusvahelisele Kohtule.

3. Konventsiooniosaline, mis on piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioon, võib seoses vahekohtumenetlusega esitada samasuguse toimega avalduse lõike 2 punktis a osutatud korras.

4. Lõike 2 või lõike 3 kohaselt esitatud avaldus jääb jõusse kuni kehtivuse kaotamiseni tähtaja möödumiseni või kolmeks kuuks pärast seda, kui kirjalik teade selle tagasivõtmise kohta on hoiuleandjale üle antud.

5. Avalduse kehtivusaja lõppemine või selle tagasivõtmise teade või uus avaldus ei mõjuta pooleliolevat vahekohtumenetlust või Rahvusvahelise Kohtu menetlust, kui vaidlusosalised ei lepi kokku teisiti.

6. Kui vaidluspoolel ei ole nõustunud ühe ja sama või kummagi lõike 2 kohase menetlusega ja kui nad ei ole suutnud vaidlust lahendada kaheteistkümne kuu jooksul alates ühe poole teate saamisest selle kohta, et nende vahel on vaidlus, saadetakse vaidlus ühe vaidluspoole taotlusel lahendamiseks lepituskomiteele. Lepituskomitee esitab aruande koos soovitusetega. Lepituskomiteega seotud täiendavad menetlused lisatakse konventsiooniosaliste konverentsi vastu võetavasse lisasse hiljemalt teisel istungil.

Artikkel 19

Konventsiooniosaliste konverents

1. Käesolevaga asutatakse konventsiooniosaliste konverents.
2. Konventsiooniosaliste konverentsi esimese istungi kutsub kokku ÜRO Keskkonnaprogrammi tegevdirektor hiljemalt ühe aasta möödumisel käesoleva konventsiooni jõustumisest. Seejärel peetakse konventsiooniosaliste konverentsi korralisi istungeid konverentsil kindlaks määratud regulaarsete ajavahemike järel.
3. Konventsiooniosaliste konverentsi erakorralised istungid toimuvad konverentsi poolt vajalikuks peetaval ajal või konventsiooniosalise kirjalikul taotlusel tingimusel, et seda taotlust toetab vähemalt üks kolmandik konventsiooniosalistest.
4. Konventsiooniosaliste konverents lepib konsensuse alusel kokku ja võtab oma esimesel istungil vastu kodukorra ja finantseeskirjad enda ja kõikide loodavate allorganite jaoks ning sekretariaadi tegevust reguleerivad finantssätted.
5. Konventsiooniosaliste konverents kontrollib ja hindab pidevalt käesoleva konventsiooni rakendamist. Ta täidab ülesandeid, mis talle on konventsiooniga määratud, ning selleks
- a) loob lisaks lõikes 6 nimetatud nõuetele niisugused allasutused, mida ta peab konventsiooni rakendamiseks vajalikuks;

b) teeb vajaduse korral koostööd pädevate rahvusvaheliste organisatsioonide ning valitsustevaheliste ja valitsusväliste asutustega ning

Artikkel 20

Sekretariaat

c) vaatab korrapäraselt läbi konventsiooniosalistele artikli 15 kohaselt antud teabe, sealhulgas artikli 3 lõike 2 punkti b alapunkti iii tulemuslikkuse analüüsi;

1. Käesolevaga moodustatakse sekretariaat.

2. Sekretariaadi ülesanded on järgmised:

d) vaatab läbi ja võtab lisameetmeid, kui neid vajatakse konventsiooni eesmärkide saavutamiseks.

a) ette valmistada konventsiooniosaliste konverents ja allorganite istungid ja tagada nende nõuetekohane teenindamine;

6. Konventsiooniosaliste konverents loob oma esimesel istungil allasutuse nimetusega "püsivate orgaaniliste saasteainete hindamise komitee", et täita ülesandeid, mis sellele komiteele konventsiooniga on määratud. Sellega seoses

b) anda konventsiooniosalistele, eelkõige arengumaadest ja üleminekumajandusega riikidest konventsiooniosalistele, nende taotlusel abi käesoleva konventsiooni rakendamiseks;

a) konventsiooniosaliste konverents määrab püsivate orgaaniliste saasteainete komitee liikmed. Komitee liikmed on riikide määratud eksperdid keemiliste ainete hindamise või reguleerimise valdkonnas. Komitee liikmed määratakse tasakaalustatud geograafilise jaotuse alusel;

c) kindlustada vajalik kooskõlastamine muude asjaomaste rahvusvaheliste organite sekretariaatidega;

b) konventsiooniosaliste konverents otsustab komitee pädevuse, struktuuri ja tegevuse ning

d) koostada ja anda konventsiooniosalistele regulaarsed aruanded, mis põhinevad artikli 15 kohaselt saadud tabel ja muul kättesaadaval tabelil;

c) komitee püüab soovitud vastu võtta konsensuse alusel. Kui kõik katsed konsensuse saavutamiseks on tagajärjetud ja konsensusele ei ole jõutud, võetakse viimase abinõuna need soovitud vastu istungil kohal olevate ja hääletavate liikmete kahe kolmandikulise hääleteenamusega.

e) konventsiooniosaliste konverentsi üldise juhendamise all sõlmida halduskokkuleppeid ja lepinguid, kui neid vajatakse tema ülesannete edukaks täitmiseks, ning

7. Konventsiooniosaliste konverents hindab oma kolmandal istungil, kas artikli 3 lõike 2 punktis b nimetatud menetlust on vaja jätkuvalt kasutada, võttes arvesse selle tulemuslikkust.

f) täita muid konventsioonis ette nähtud sekretariaadi ülesandeid ning muid ülesandeid, mis määratletakse konventsiooniosaliste konverentsi otsusega.

3. Käesoleva konventsiooni sekretariaadi ülesandeid täidab ÜRO Keskkonnaprogrammi tegevdirektor, kui konventsiooniosaliste konverents ei otsusta kohalolevate ja hääletavate konventsiooniosaliste kahe kolmandikulise enamusega anda sekretariaadi ülesanded ühele või mitmele muule rahvusvahelisele organisatsioonile.

Artikkel 21

Konventsiooni muudatused

8. Ühinenud Rahvaste Organisatsioon, selle spetsialiseeritud asutused ja Rahvusvaheline Aatomienergiaagentuur ning iga riik, mis ei ole käesoleva konventsiooni osaline, võib konventsiooniosaliste konverentsi istungitel olla esindatud vaatljana. Mis tahes riiklik või rahvusvaheline, valitsuse või valitsusväline organ või asutus, mis on konventsioonis käsitletavais küsimustes pädev ja on teatanud sekretariaadile oma soovist osaleda konverentsil vaatljana, saab selleks loa, välja arvatud juhul, kui vähemalt üks kolmandik kohalolijatest on selle vastu. Vaatlejate juurdepääsu ja osavõtu suhtes rakendatakse konventsiooniosaliste konverentsi vastu võetud kodukorda.

1. Iga konventsiooniosaline võib teha ettepaneku käesoleva konventsiooni muutmiseks.

2. Käesoleva konventsiooni muudatused võetakse vastu konventsiooniosaliste konverentsi istungil. Sekretariaat edastab kõikide muudatusettepanekute teksti konventsiooniosalistele vähemalt kuus kuud enne istungit, kus see esitatakse vastu võtmiseks. Sekretariaat edastab esitatud muudatused ka konventsioonile allkirjutanutele ja teavitamiseks hoiulevõtjale.

3. Osalised teevad kõik, et saavutada käesoleva konventsiooni muudatuse ettepanekute osas kokkulepe konsensuse alusel. Kui kõik katsed konsensuse saavutamiseks on tagajärjetud ja kokkuleppele ei ole jõutud, võetakse viimase abinõuna muudatused vastu kohalolevate ja hääletavate konventsiooniosaliste kolme neljandikulise hääleteenamusega.

4. Hoiulevõtja edastab muudatuse kõikidele konventsiooniosalistele ratifitseerimiseks, vastuvõtmiseks või heakskiitmiseks.

5. Muudatuste ratifitseerimisest, vastuvõtmisest või heakskiitmisest teatatakse hoiulevõtjale kirjalikult. Lõike 3 kohaselt vastu võetud muudatus jõustub selle vastu võtnud konventsiooniosaliste suhtes üheksakümnendal päeval pärast seda, kui vähemalt kolm neljandikku konventsiooniosalistest on ratifitseerimis-, vastuvõtmis- või heakskiitmiskirja hoiule andnud. Seejärel jõustuvad muudatused teiste osaliste suhtes üheksakümnendal päeval pärast seda, kui need osalised annavad hoiule muudatuste ratifitseerimis-, heakskiitmise- või vastuvõtmiskirja.

Artikkel 22

Lisade vastuvõtmine ja muutmine

1. Lisad on konventsiooni lahutamatud osad ja kui ei ole sõnaselgelt sätestatud teisiti, tähendab viide konventsioonile ühtlasi ka viidet igale selle lisale.

2. Kõik täiendavad lisad piirduvad menetluslike, teaduslike, tehniliste ja haldusküsimustega.

3. Käesoleva konventsiooni täiendavate lisadega seotud ettepaneku, nende vastuvõtmise ja jõustumise suhtes kohaldatakse järgmist menetlust:

- a) täiendavate lisade kohta tehakse ettepanek ja need võetakse vastu artikli 21 lõigetes 1, 2 ja 3 sätestatud korras;
- b) iga konventsiooniosaline, kes ei saa täiendavat lisa vastu võtta, teatab sellest hoiulevõtjale kirjalikult ühe aasta jooksul alates kuupäevast, kui hoiulevõtja edastab teate täiendava lisa vastuvõtmise kohta. Hoiulevõtja teatab viivitamatult kõikidele konventsiooniosalistele iga sellise teate saamisest. Konventsiooniosaline võib eelneva teate täiendava lisa vastu võtmata jätmise kohta igal ajal tagasi võtta ning seejärel jõustub lisa selle lepinguosalise suhtes vastavalt punktile c, ning
- c) ühe aasta möödumisel hoiulevõtja teate edastamisest täiendava lisa vastuvõtmise kohta jõustub lisa kõikide konventsiooniosaliste suhtes, kes ei ole teadet esitanud, punkti b sätete kohaselt.

4. A, B või C lisa muudatuste ettepaneku, vastuvõtmise ja jõustumise suhtes kohaldatakse sama menetlust, mida kohaldatakse käesoleva konventsiooni täiendavate lisade ettepaneku, vastuvõtmise ja jõustumise suhtes, välja arvatud selles osas, et A, B või C lisa muudatus ei jõustu nende konventsiooniosaliste suhtes, kes on esitanud avalduse seoses nende lisade muudatusega artikli 25 lõike 4 kohaselt, mille puhul kõik niisugused muudatused jõustuvad nende konventsiooniosaliste suhtes üheksakümnendal päeval pärast niisuguse muudatuse ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmise- või ühinemiskirja hoiuleandjale hoiuleandmist.

5. D, E või F lisa muudatustega seotud ettepaneku, nende vastuvõtmise ja jõustumise suhtes kohaldatakse järgmist menetlust:

- a) muudatuste kohta tehakse ettepanek artikli 21 lõigetes 1 ja 2 sätestatud korras;
- b) konventsiooniosalised teevad D, E või F lisa muudatuste otsused konsensuse alusel ning
- c) hoiulevõtja teeb konventsiooniosalistele D, E või F lisa muutmise otsuse viivitamata teatavaks. Muudatus jõustub kõikide konventsiooniosaliste suhtes otsuses märgitud kuupäeval.

6. Kui täiendav lisa või lisa muudatus on seotud käesoleva konventsiooni muudatusega, ei jõustu täiendav lisa või muudatus enne konventsiooni muudatuse jõustumist.

Artikkel 23

Hääletamisõigus

1. Igal käesoleva konventsiooni osalisel on üks hääl, välja arvatud lõikes 2 ette nähtud juhtudel.

2. Piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonil on oma pädevusse kuuluvates küsimustes nii palju hääli, kui palju nende liikmesriike on käesoleva konventsiooniga ühinenud. Selline organisatsioon ei kasuta oma hääleõigust, kui seda kasutab tema liikmesriik, ja vastupidi.

Artikkel 24

Allakirjutamine

Käesolev konventsioon on kõikidele riikidele ja piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonidele allakirjutamiseks avatud Stockholmis 23. mail 2001 ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peakorteris New Yorgis 24. maist 2001 kuni 22. maini 2002.

*Artikkel 25***Ratifitseerimine, vastuvõtmine, heakskiitmine või ühinemine**

1. Käesoleva konventsiooni ratifitseerivad, võtavad vastu või kiidavad heaks riigid ja piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonid. See on ühinemiseks avatud riikidele ja piirkondliku majandusorganisatsiooni organisatsioonidele alates konventsiooni allakirjutamiseks sulgemise kuupäevast. Ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemiskirjad antakse hoiule hoiulevõtjale.

2. Kõik piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonid, kellest saavad käesoleva konventsiooni osalised, ilma et nende liikmesriigid oleksid osalised, on kohustatud täitma kõiki konventsioonist tulenevaid kohustusi. Kui mõni sellise organisatsiooni liikmesriikidest on käesoleva konventsiooni osaline, võtavad organisatsioon ja selle liikmesriigid käesolevast konventsioonist tulenevate kohustuste täitmiseks vastu vastavaid kohustusi käsitlevad otsused. Sellisel juhul ei ole nimetatud organisatsioonil ja selle liikmesriikidel õigust käesolevast konventsioonist tulenevaid õigusi samaaegselt teostada.

3. Ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemiskirjas teatab piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioon oma pädevuse ulatuse konventsiooniga reguleeritavates küsimustes. Kõik need organisatsioonid teatavad hoiulevõtjale ka kõikidest asjakohastest muudatustest oma pädevuses ning tema omakorda teavitab konventsiooniosalisi.

4. Oma ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemiskirjas võib iga konventsiooniosaline teatada, et tema suhtes jõustuvad kõik A, B või C lisa muudatused ainult pärast seda, kui ta on hoiule andnud oma vastava ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja.

*Artikkel 26***Jõustumine**

1. Käesolev konventsioon jõustub üheksakümnendal päeval pärast viiekümnenda ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiuleandmist.

2. Iga riigi või piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsiooni suhtes, kes ratifitseerib, võtab vastu või kiidab heaks

käesoleva konventsiooni või ühineb sellega pärast viiekümnenda ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiuleandmist, jõustub konventsioon üheksakümnendal päeval pärast selle riigi või organisatsiooni ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis- või ühinemiskirja hoiuleandmise kuupäeva.

3. Lõigete 1 ja 2 kohaldamisel ei käsitata piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsiooni hoiuleantud kirju lisana sellise organisatsiooni liikmesriikide hoiuleantud kirjadele.

*Artikkel 27***Reservatsioonid**

Käesoleva konventsiooni suhtes ei või teha reservatsioone.

*Artikkel 28***Väljaastumine**

1. Pärast kolme aasta möödumist kuupäevast, mil konventsioon osalise suhtes jõustus, võib see konventsiooniosaline igal ajal konventsioonist välja astuda, teatades sellest kirjalikult hoiulevõtjale.

2. Väljaastumine jõustub ühe aasta möödumisel nimetatud teate laekumisest hoiulevõtjale või väljaastumisteates märgitud hilisemal kuupäeval.

*Artikkel 29***Hoiulevõtja**

Käesoleva konventsiooni hoiulevõtjaks on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär.

*Artikkel 30***Autentsed tekstid**

Käesoleva konventsiooni originaal, mille araabia-, hiina-, hispaania-, inglise-, prantsuse- ja venekeelne tekst on võrdselt autentsed, antakse hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.

SELLE KINNITUSEKS on täievolilised esindajad käesolevale konventsioonile alla kirjutanud.

Sõlmitud Stockholmis kahekümne teisel mail kahe tuhande esimesel aastal.

A LISA

KÕRVALDAMINE

I osa

Kemikaal	Tegevus	Spetsiifiline erand
Aldriin* CASi nr: 309-00-2	Tootmine	Puudub
	Kasutamine	Paikne ektoparasiidivastane aine Insektitsiid
Klordaani* CASi nr: 57-74-9	Tootmine	Loa alusel registris loetletud konventsiooniosalistele
	Kasutamine	Paikne ektoparasiidivastane aine Insektitsiid Termiidivastane aine Hoonetes ja tammides kasutatav termiidivastane aine Termiidivastane aine tee-ehituses Vineeriliimi lisand
Dieldriin* CASi nr: 60-57-1	Tootmine	Puudub
	Kasutamine	Põllumajandustööl
Endriin* CASi nr: 72-20-8	Tootmine	Puudub
	Kasutamine	Puudub
Heptakloor* CASi nr: 76-44-8	Tootmine	Puudub
	Kasutamine	Termiidivastane aine Termiidivastane aine hoonekonstruktsioonides Termiidivastane aine (maa-alune) Puidutöötluses Kasutamiseks maa-alustes kaablikarpides
Heksaklorobenseen CASi nr: 118-74-1	Tootmine	Loa alusel registris loetletud konventsiooniosalistele
	Kasutamine	Vahetooted Lahustid pestitsiidides Kohapeal isoleeritud vaheaine
Mirex* CASi nr: 2385-85-5	Tootmine	Loa alusel registris loetletud konventsiooniosalistele
	Kasutamine	Termiidivastane aine
Toksafeen* CASi nr: 8001-35-2	Tootmine	Puudub
	Kasutamine	Puudub
Polüklooritud bifenüülid (PCB)*	Tootmine	Puudub
	Kasutamine	Artiklid, mida kasutatakse käesoleva lisa II osa sätete kohaselt

Märkused

- i) Kui käesolevas konventsioonis ei ole sätestatud teisiti, ei loeta vajalikuks kanda käesolevasse lissse nende kemikaalide koguseid, mis esinevad toodetes ja artiklites juhuslikult jälgsaaste väga väikestes kogustes.
- ii) Käesolevat märkust ei loeta artikli 3 lõike 2 kohaldamisel tootmise ja kasutamise spetsiifiliseks erandiks. Nende kemikaalide koguseid, mis esinevad toodetavate artiklite koostisosadena või mida juba kasutatakse enne selle kemikaali osas vastava kohustuse jõustumise kuupäeva või sellel kuupäeval, ei peeta vajalikuks käesolevasse lissse kanda, kui konventsiooniosaline on teatanud sekretariaadile, et teatavat liiki artikkel jääb selle konventsiooniosalise juures kasutusele. Sekretariaat kindlustab, et niisugused teated on avalikkusele kättesaadavad.
- iii) Käesolevat märkust, mida ei kohaldata kemikaali suhtes, mille nimetusele käesoleva lisa I osa kemikaali veerus järgneb tärn, ei loeta artikli 3 lõike 2 kohaldamisel tootmise ja kasutamise spetsiifiliseks erandiks. Arvestades, et ei eeldata kemikaali oluliste koguste jõudmist inimesteni ja keskkonda suletud süsteemis leiduva piiratud kasutuskohaga vahetoote tootmise ja kasutamise käigus, võib konventsiooniosaline pärast sekretariaadile kirjaliku teate esitamist lubada toota ja kasutada käesolevas lissas loetletud kemikaali kui süsteemis leiduva piiratud kasutuskohaga vahetoote koguseid, mis keemiliselt muunduvad muude kemikaalide tootmisel, millel D lisa lõike 1 kriteeriume arvestades ei ole püsivate orgaaniliste saasteainete omadusi. Selles teates peab olema teave niisuguse kemikaali kogutoodangu ja kasutamise kohta või põhjendatud hinnang selle teabe kohta ning suletud süsteemi piiratud kasutuskoha tootmisprotsessi laadiga seotud teave, sealhulgas kõikide keemiliselt muundumata ja püsivate orgaaniliste saasteainete juhusliku jälgsaaste väga väikesed kogused lõpptootes. Kui käesolevas lissas ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse seda menetlust. Sekretariaat teeb need teated konventsiooniosalistele ja avalikkusele kättesaadavaks. Niisugust tootmist või kasutamist ei loeta tootmise või kasutamise spetsiifiliseks erandiks. Niisugune tootmine või kasutamine lõpeb kümne aasta pärast, kui asjaomane konventsiooniosaline ei ole esitanud sekretariaadile uut teadet, mille alusel tähtaega pikendatakse veel kümneks aastaks, kui konventsiooniosaliste konverents ei ole pärast tootmise ja kasutamise läbivaatamist otsustanud teisiti. Teatamise korda võib korrata.
- iv) Kõiki käesoleva lisa spetsiifilisi erandeid võivad kasutada konventsiooniosalised, kelle puhul on need artikli 4 kohaselt registreeritud, välja arvatud kõigile konventsiooniosalistele lubatud erand polüklooritud bifenüülide kasutamise kohta käesoleva lisa II osa kohaselt kasutatavates artiklites.

II osa*Polüklooritud bifenüülid*

Iga konventsiooniosaline:

- a) seoses polüklooritud bifenüülide kasutamise kõrvaldamisega seadmetes (nt transformatorites, kondensaatorites või muudes jääkvedelikke sisaldavates mahutites) võtab 2025. aastaks meetmeid, mis vaadatakse läbi konventsiooniosaliste konverentsil, järgmiste prioriteetide kohaselt:
  - i) teeb sihikindlaid jõupingutusi selliste seadmete identifitseerimiseks, märgistamiseks ja kasutuselt kõrvaldamiseks, mis sisaldavad suhtarvuna üle 10 % ja koguses üle viie liitri polüklooritud bifenüüle;
  - ii) teeb sihikindlaid jõupingutusi selliste seadmete identifitseerimiseks, märgistamiseks ja kasutuselt kõrvaldamiseks, mis sisaldavad suhtarvuna üle 0,05 % ja koguses üle viie liitri polüklooritud bifenüüle;
  - iii) püüab identifitseerida ja kasutuselt kõrvaldada seadmeid, mis sisaldavad suhtarvuna üle 0,005 % ja koguses üle 0,05 liitri polüklooritud bifenüüle;
- b) kooskõlas punkti a prioriteetidega aitab kaasa järgmiste meetmete võtmisele, mis on seotud polüklooritud bifenüülide kasutamise kontrollimisega, et vähendada nendega kokkupuutumist ja nendega seotud riske:
  - i) üksnes vigastamata ja hermeetiliste seadmete kasutamine ning üksnes piirkondades, kus heite sattumist keskkonda saab viia miinimumini ja kiiresti kõrvaldada;
  - ii) seadmete mittekasutamine piirkondades, mis on seotud toiduainete või sööda tootmise või töötlemisega;

- iii) asustatud piirkondades, sealhulgas koolides ja haiglates kasutamisel, kõikide põhjendatud meetmete võtmine, et avastada tulekahju põhjustada võivaid elektririkkeid, ja seadmete hermeetilisuse korrapärane inspekteerimine;
  - c) olenemata artikli 3 lõikest 2, tagab, et punktis a kirjeldatud polüklooritud bifenuüle sisaldavate seadmeid ei ekspordita ega impordita, välja arvatud keskkonnaohutuks jäätmehoolduseks;
  - d) välja arvatud seadmete hooldus- ja teenindustöödeks, ei luba üle 0,005 % polüklooritud bifenuüle sisaldavate vedelike korduskasutamist muudes seadmetes;
  - e) teeb sihikindlaid jõupingutusi, mis on suunatud polüklooritud bifenuüle sisaldavate vedelike ja polüklooritud bifenuülidega saastunud seadmete, mille polüklooritud bifenuülide sisaldus on üle 0,005 %, keskkonnaohutuks jäätmehoolduseks artikli 6 lõike 1 kohaselt nii kiiresti kui võimalik, kuid hiljemalt 2028. aastaks, mis vaadatakse läbi konventsiooniosaliste konverentsil;
  - f) käesoleva lisa I osa märkuse ii asemel püüab identifitseerida muid artikleid, mis sisaldavad üle 0,005 % polüklooritud bifenuüle (nt kaablimantel, kõvastunud tihendusmaterjal ja värvitud tooted) ja käitleb neid artikli 6 lõike 1 kohaselt;
  - g) koostab iga viie aasta tagant tegevusaruande, mis on seotud polüklooritud bifenuülide kõrvaldamisega ja esitab selle konventsiooniosaliste konverentsile artikli 15 kohaselt;
  - h) punktis g nimetatud aruanded võetakse vajaduse korral arvesse konventsiooniosaliste konverentsi ülevaadetes, mis on seotud polüklooritud bifenuülidega. Konventsiooniosaliste konverents vaatab iga viie aasta tagant või vajaduse korral muul ajal läbi polüklooritud bifenuülide kõrvaldamisele suunatud meetmed, võttes arvesse esitatud aruandeid.
-

B LISA

PIIRANGUD

I osa

Kemikaal	Tegevus	Lubatav otstarve või spetsiifiline erand
DDT (1,1,1-trikloro-2,2-bis (4-klorofenüül)etaan) CASi nr: 50-29-3	Tootmine	Lubatav otstarve: haigusekandjate tõrje käesoleva lisa II osa kohaselt Spetsiifiline erand: dikofooli tootmise vahetooded; vahetooted
	Kasutamine	Lubatav otstarve: haigusekandjate tõrje käesoleva lisa II osa kohaselt Spetsiifiline erand: dikofooli tootmine; vahetooted

Märkused

- i) Kui käesolevas konventsioonis ei ole sätestatud teisiti, ei loeta vajalikuks kanda käesolevasse lisse nende kemikaalide koguseid, mis esinevad toodetes ja artiklites juhusliku järgsaaste väga väikeste kogustena.
- ii) Käesolevat märkust ei loeta artikli 3 lõike 2 kohaldamisel tootmise ja kasutamise lubatavaks otstarbeks või spetsiifiliseks erandiks. Nende kemikaalide koguseid, mis esinevad toodetavate artiklite koostisosadena või mida juba kasutatakse enne selle kemikaali osas vastava kohustuse jõustumise kuupäeva või sellel kuupäeval, ei peeta vajalikuks käesolevasse lisse kanda, kui konventsiooniosaline on teatanud sekretariaadile, et teatavat liiki artikkel jääb selle konventsiooniosalise juures kasutusele. Sekretariaat kindlustab, et niisugused teated on avalikkusele kättesaadavad.
- iii) Käesolevat märkust ei loeta tootmise ja kasutamise spetsiifiliseks erandiks artikli 3 lõike 2 kohaldamisel. Arvestades, et ei eeldata kemikaali oluliste koguste jõudmist inimesteni ja keskkonda suletud süsteemis leiduva piiratud kasutuskohaga vahetooted tootmise ja kasutamise käigus, võib konventsiooniosaline pärast sekretariaadile kirjaliku teate esitamist lubada toota ja kasutada käesolevas lises loetletud kemikaali kui süsteemis leiduva piiratud kasutuskohaga vahetooted koguseid, mis keemiliselt muunduvad muude kemikaalide tootmisel, millel D lisa lõike 1 kriteeriume arvestades ei ole püsivate orgaaniliste saasteainete omadusi. Selles teates peab olema teave niisuguse kemikaali kogutoodangu ja kasutamise kohta või põhjendatud hinnang selle teabe kohta ning suletud süsteemi piiratud kasutuskoha tootmisprotsessi laadiga seotud teave, sealhulgas kõikide keemiliselt muundumata ja püsivate orgaaniliste saasteainete juhusliku järgsaaste väga väikesed kogused lõpptootes. Kui käesolevas lises ei ole sätestatud teisiti, kohaldatakse seda menetlust. Sekretariaat teeb need teated konventsiooniosalistele ja avalikkusele kättesaadavaks. Niisugust tootmist või kasutamist ei loeta tootmise või kasutamise spetsiifiliseks erandiks. Niisugune tootmine või kasutamine lõpeb kümne aasta pärast, kui asjaomane konventsiooniosaline ei ole esitanud sekretariaadile uut teadet, mille alusel tähtaega pikendatakse veel kümneks aastaks, kui konventsiooniosaliste konverents ei ole pärast tootmise ja kasutamise läbivaatamist otsustanud teisiti. Teatamise korda võib korrata.
- iv) Kõiki käesoleva lisa spetsiifilisi erandeid võivad kasutada konventsiooniosalised, kelle puhul need on artikli 4 kohaselt registreerinud.

II osa

DDT (1,1,1-trikloro-2,2-bis (4-klorofenüül)etaan)

1. DDT tootmine ja kasutamine peab olema lõpetatud, välja arvatud nende konventsiooniosaliste osas, kes on sekretariaadile teatanud kavatsusest seda toota ja/või kasutada. Käesolevaga luuakse DDT register ja tehakse see avalikkusele kättesaadavaks. DDT registrit peab sekretariaat.

2. Iga konventsiooniosaline, kes toodab ja/või kasutab DDTd, piirab selle tootmist ja/või kasutamist haigusekandjate tõrjeks kooskõlas Maailma Tervishoiuorganisatsiooni DDTd käsitlevate soovitude ja suunistega, kui konventsiooniosaline teeb seda ohutult ning tõhusad ja sobiva hinnaga alternatiivid ei ole kõnealusele konventsiooniosalisele kättesaadavad.
3. Kui konventsiooniosaline, kes ei ole kantud DDT registrisse, otsustab, et ta vajab DDTd haigusekandjate tõrjeks, teatab ta sekretariaadile nii kiiresti kui võimalik, et tema nimi lisataks viivitamatult DDT registrisse. Samal ajal teatab ta sellest Maailma Tervishoiuorganisatsioonile.
4. Iga kolme aasta tagant esitab iga DDTd kasutav konventsiooniosaline sekretariaadile ja Maailma Tervishoiuorganisatsioonile teabe kasutatud koguse, kasutamise tingimuste ja vajaduse kohta seoses konventsiooniosalise haiguste tõrje strateegiaga, kasutades vormi, mis kinnitatakse konventsiooniosaliste konverentsil pärast konsulteerimist Maailma Tervishoiuorganisatsiooniga.
5. DDT kasutamise vähendamiseks ja lõpuks likvideerimiseks soovib konventsiooniosaliste konverents
  - a) igal DDTd kasutaval konventsiooniosalisel välja töötada ja rakendada artiklis 7 nimetatud rakenduskava osana tegevuskava. Tegevuskavasse kuulub
    - i) reguleerimis- ja muude mehhanismide väljatöötamine, et tagada DDT piiratud kasutamine haigusekandjate tõrjeks;
    - ii) sobivate alternatiivsete toodete, meetodite ja strateegiade rakendamine, sealhulgas tõrjestrategiad, et tagada nende alternatiivide pidev tulemuslikkus;
    - iii) tervise tugevdamise ja haigusjuhtude vähendamiseks seotud meetmed;
  - b) konventsiooniosalistel edendada oma võimaluste kohaselt ohutute alternatiivsete kemikaalide ja mittekeemiliste toodete, meetodite ja strateegiade uuringuid ja arendust DDTd kasutavate konventsiooniosaliste jaoks, mis vastavad nende riikide tingimustele ja mille eesmärk on vähendada koormust, mida tekitavad inimestele ja majandusele haigused. Alternatiivide või alternatiivide kombinatsioonide kaalumisel tuleb erilist tähelepanu pöörata teguritele, mille hulka kuuluvad niisuguste alternatiividega seotud ohud inimeste tervisele ja mõjud keskkonnale. DDT elujõulised alternatiivid ohustavad vähem inimeste tervist ja keskkonda, sobivad haiguste tõrjeks, mille puhul on arvesse võetud kõnealuste konventsiooniosaliste tingimusi ja need põhinevad seireandmetel.
6. Alates esimesest istungist ja seejärel vähemalt iga kolme aasta tagant hindab konventsiooniosaliste konverents pärast Maailma Tervishoiuorganisatsiooniga konsulteerimist, kas DDTd on vaja haiguste tõrjeks edasi kasutada, võttes aluseks olemasolevad teaduslikud, tehnilised, keskkonnaalased ja majandusandmed, sealhulgas
  - a) DDT tootmine ja kasutamine ning lõikes 2 sätestatud tingimused;
  - b) DDT alternatiivide kättesaadavus, sobivus ja kasutamine ning
  - c) edu riikide suutlikkuse suurendamisel, mis võimaldab niisuguste alternatiivide kasutamisele ohutult üle minna.
7. Konventsiooniosaline võib igal ajal registrist oma nime tagasi võtta, esitades selle kohta kirjaliku teate sekretariaadile. Tagasivõtmine jõustub teates märgitud kuupäeval.

C LISA

JUHUSLIK TOOTMINE

I osa: püsivad orgaanilised saasteained, mille suhtes kohaldatakse artikli 5 nõudeid

Käesolevat lisa kohaldatakse järgmiste püsivate orgaaniliste saasteainete suhtes, kui need moodustuvad juhuslikult ja need lastakse keskkonda inimtekkelistest allikatest.

Kemikaal

Polüklooritud dibenso-p-dioksiinid ja dibensofuraanid (PCDD/PCDF)
Heksaklorobenseen (HCB) (CASi nr: 118-74-1)
Polüklooritud bifeniüülid (PCB)

II osa: allikaliigid

Polüklooritud dibenso-p-dioksiinid ja dibensofuraanid, heksaklorobenseen ja polüklooritud bifeniüülid moodustuvad juhuslikult ja satuvad keskkonda termilistes protsessides orgaanilise aine ja kloori juuresolekul mittäieliku põlemise või keemiliste reaktsioonide tagajärjel. Järgmised tööstuslike allikate liigid võivad neid kemikaale suurel hulgal moodustada ja keskkonda lasta:

- a) jäätmete põletusseadised, sealhulgas olme-, ohtlike ja meditsiiniliste jäätmete või reoveesetete koospõletusseadmed;
- b) ohtlike jäätmeid põletavad tsemendiahjud;
- c) tselluloosi tootmine, kus pleegitamiseks kasutatakse kloori elemendina või kloori elemendina moodustavaid kemikaale;
- d) järgmised termilised protsessid metallurgiatööstuses:
  - i) vase sekundaarne tootmine;
  - ii) raua- ja terasetööstuse paagutusseadmed;
  - iii) alumiiniumi sekundaarne tootmine;
  - iv) tsingi sekundaarne tootmine.

III osa: allikaliigid

Polüklooritud dibenso-p-dioksiinid ja dibensofuraanid, heksaklorobenseen ja polüklooritud bifeniüülid võivad juhuslikult moodustuda ning keskkonda sattuda ka järgmistes allikaliikides, mille hulka kuuluvad:

- a) jäätmete lahtine põletamine, sealhulgas prügilate prügi põletamine;
- b) II osas nimetatud termilised protsessid metallurgiatööstuses;
- c) põletusallikad elamutes;
- d) kommunaal- ja tööstuslikud katlad, mida köetakse fossiilkütusega;
- e) puidu ja muu biomassist kütuse põletamise seadmed;
- f) kemikaalide tootmise eriprotsessid, mille käigus satuvad keskkonda juhuslikult moodustunud püsivad orgaanilised saasteained, sh eriti klorofenoolide ja kloraniili tootmine;
- g) krematooriumid;

- h) mootorsõidukid, eelkõige pliibensiini kasutavad sõidukid;
- i) loomakorjuse hävitamine;
- j) tekstiili ja naha värvimine (kloraniiliga) ja viimistlemine (leeliseekstraktiga);
- k) purustusseadmed kasutuselt kõrvaldatud sõidukite ümbertöötamiseks;
- l) vaskaablite sulatamine hõõguva leegiga;
- m) vanaõlitöötlemistehaste jäätmed.

IV osa: mõisted

1. Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:
  - a) *polüklooritud bifeniüülid* – aromaatsed ühendid, mis tekivad nii, et bifeniüüli molekuli vesinikuaatomid (kaks benseenituuma, mis on omavahel seotud ühe süsinik-süsinik ahelaga) võib asendada kuni kümne klooriaatomiga, ning
  - b) *polüklooritud dibenso-p-dioksiinid ja polüklooritud dibensofuraanid* – tritsüklilised, aromaatsed ühendid, mis tekivad kahe benseenituuma abil, mis on ühendatud kahe hapnikuaatomiga polüklooritud dibenso-p-dioksiinides ja ühe hapnikuaatomiga ja ühe süsinik-süsinik ahelaga polüklooritud dibensofuraanides ja hapnikuaatomitega, millest võib asendada kuni kaheksa kloori aatomit.
2. Käesolevas lisas on polüklooritud dibenso-p-dioksiinide ja dibensofuraanide toksilisus väljendatud toksilisuse ekvivalentsi mõiste abil, mis võimaldab mõõta polüklooritud dibenso-p-dioksiinide ja dibensofuraanide erinevate analoogide ja koplanaarsete polüklooritud bifeniüülid suhtelist dioksiinisarnast toksilist aktiivsust võrreldes 2,3,7,8-tetraklorodibenso-p-dioksiiniga. Toksilisuse ekvivalentkordaja väärtused, mida tuleb käesoleva konventsiooni kohaldamisel kasutada, on vastavuses kinnitatud rahvusvaheliste standarditega, mis on kasutusele võetud alates 1998. aastast, kui Maailma Tervishoiuorganisatsioon võttis vastu imetajate toksilisuse ekvivalentkordaja väärtused polüklooritud dibenso-p-dioksiinide ja dibensofuraanide ning koplanaarsete polüklooritud bifeniüülid osas. Kontsentratsioonid on väljendatud toksilisuse ekvivalentkontsentratsioonina.

V osa: üldsuunised parima võimaliku tehnika ja parimate keskkonnatavade kohta

Selles osas antakse üldsuuniseid konventsiooniosalistele I osas loetletud kemikaalide heidete vältimise või vähendamise kohta

A. Üldised ennetusmeetmed, mis on seotud nii parima võimaliku tehnika kui ka parimate keskkonnatavadega

Eelistada tuleks tähelepanu pööramist meetoditele, mille abil vältida I osas loetletud kemikaalide moodustumist ja nende heiteid. Kasulike meetmete hulka võiksid kuuluda

- a) jäätmevaese tehnoloogia kasutamine;
- b) vähemohhtlike ainete kasutamine;
- c) jäätmete ning tootmisprotsessis tekkivate ja kasutatavate ainete taaskasutamise ja ringlussevõtu edendamine;
- d) söödatooraine asendamine, kui nendeks on püsivad orgaanilised saasteained või kui tooraine ja allikast väljuvate püsivate orgaaniliste saasteainete heite vahel on otsene seos;
- e) hea töökorraldus ja ennetavate hooldustööde programmid;
- f) jäätmehoolduse edendamine jäätmete lahtise ja muu kontrollimata põletamise lõpetamiseks, sealhulgas prügilate põletamine. Uute jäätmekäitlusrajatiste ettepanekute kaalumisel tuleks tähelepanu pöörata alternatiividele, näiteks tegevusele olme- ja meditsiinijäätmete vähendamiseks, sealhulgas ressurside taaskasutamine, korduskasutus, ringlussevõtt, jäätmete sortimine ja vähem jäätmeid tekitavate toodete reklaamimine. Selle meetodi puhul tuleb hoolikalt kaaluda tervishoiuga seotud probleeme;
- g) nende kemikaalide kui toodete koostises olevate saasteainete minimeerimine;

h) kloori elemendina või kloori elemendina tekitavate kemikaalide kasutamine pleegitamiseks.

B. *Parim võimalik tehnika*

Parima võimaliku tehnika põhimõtte eesmärk ei ole ette kirjutada konkreetse tehnika või tehnoloogia kasutamist, vaid arvesse võtta asjaomase käitise tehnilisi omadusi, selle geograafilist asukohta ja kohalikke keskkonnatingimusi. I osas loetletud kemikaalide heite vähendamise asjakohased kontrollimeetodid on üldjoontes samad. Parima võimaliku tehnika kindlaksmääramisel tuleks erilist tähelepanu pöörata üldiselt ja erijuhtudel järgmistele asjaoludele, pidades silmas meetme tõenäolisi kulusid ja kasu ning ettevaatus- ja ennetuspõhimõtteid.

a) Üldised põhimõtted:

- i) asjaomase heite laad, mõju ja hulk: tehnika võib heiteallika suuruselt olenevalt varieeruda;
- ii) uute või olemasolevate käitiste käikulaskmistähtajad;
- iii) parima võimaliku tehnika kasutuselevõtuks vajalik aeg;
- iv) tootmises kasutatavate toorainete tarbimine ja laad ning nende energiatõhusus (energeetiline kasutegur);
- v) heite kahjuliku keskkonnamõju vältimise või minimeerimise vajalikkus ja sellega kaasnevad ohud;
- vi) õnnetusjuhtumite vältimise ning nendega kaasneva keskkonnoahu minimeerimise vajalikkus;
- vii) töötervishoiu ja tööohutuse tagamise vajadus töökohtadel;
- viii) tööstuslikus tootmises edukaks osutunud võrreldavate protsesside, seadmete või tootmismenetluste arendamine;
- ix) tehnoloogilised uuendused ning teaduse ja teadmiste areng.

b) Üldised heite vähendamise meetmed

Käesolevas lisas loetletud kemikaalide heiteid tekitavaid protsesse kasutavate uute käitiste ehitamise või olemasolevate käitiste olulise muutmise ettepanekute arutamisel tuleks esmajärjekorras arutada alternatiivseid protsesse, tehnikat või tavasid, millel on samasugune kasutegur, kuid mille puhul ei toimu niisuguste kemikaalide moodustumist ega nende heidet. Kui niisuguseid käitisi ehitatakse või oluliselt muudetakse, tuleks lisaks V osa A jaos ette nähtud ennetavatele meetmetele kaaluda ka järgmisi heidet vähendavaid meetmeid, kui määratletakse parimat võimalikku tehnikat:

- i) täiustatud meetodite kasutamine suitsugaasipuhastuseks, näiteks termiline või katalüütiline oksüdatsioon, tolmu sadestamine või adsorptsioon;
- ii) jääkide, reovee, jäätmete ja kanalisatsioonijääkide töötlemine näiteks termiliselt või nende muutmine püsijäätmeks või nende mürgitustamine keemiliste protsessidega;
- iii) protsessi muutmine, mille abil saab heidet vähendada või see kõrvaldada, näiteks kinniste süsteemide kasutuselevõtmine;
- iv) tehnoloogiliste protsesside muutmine, et parandada põletamist ja vältida käesolevas lisas loetletud kemikaalide tekkimist, kasutades näiteks niisuguste parameetrite kontrollimist nagu põletamistemperatuur ja süsteemis viibimise aeg.

C. *Parimad keskkonnatavad*

Konventsiooniosaliste konverents võib välja töötada parimate keskkonnatavadega seotud suunised.

D LISA

TEABEGA SEOTUD NÕUDED JA LÄBIVAATUSKRITERIUMID

1. Konventsiooniosaline, kes esitab ettepaneku kanda kemikaal A, B ja/või C lisasse, identifitseerib kemikaali punktis a nimetatud viisil ja esitab teabe kemikaali ning vajaduse korral selle muundumissaaduste kohta, mis on seotud punktides b–e sätestatud läbivaatuskriteeriumidega:
  - a) keemiline koostis:
    - i) nimed, sealhulgas kaubanimi või -nimed, ärinimi või nimed ja sünonüümid, Chemical Abstracts Service'i (CAS) registrinumber, Rahvusvahelise Puhta Keemia ja Rakenduskeemia Liidu (IUPAC) nimi ning
    - ii) struktuur, sealhulgas vajaduse korral isomeeride spetsifikatsioon ja keemilise klassi struktuur;
  - b) püsivus:
    - i) tõendid selle kohta, et kemikaali poolestusaeg vees on pikem kui kaks kuud või selle poolestusaeg pinnases on pikem kui kuus kuud või selle poolestusaeg setetes on pikem kui kuus kuud või
    - ii) tõendid selle kohta, et kemikaal on muul viisil piisavalt püsiv, mis õigustab selle arvamist käesoleva konventsiooni reguleerimisalasse;
  - c) bioakumulatsioon:
    - i) tõendid selle kohta, et biokontsentratsiooni faktor või bioakumulatsiooni faktor veekasvatatavates liikides selle kemikaali osas on üle 5 000 või kui niisugused andmed puuduvad, et log Kow on üle 5;
    - ii) tõendid selle kohta, et kemikaalil on muud muret tekitavad omadused, näiteks kõrge bioakumulatsioon muudes liikides, suur toksilisus või ökotoksilisus või
    - iii) elustiku seireandmed, mis näitavad, et kemikaali bioakumulatsiooni potentsiaal on piisav, et õigustada selle arvamist käesoleva konventsiooni reguleerimisalasse;
  - d) kaugkande potentsiaal keskkonnas:
    - i) kemikaali mõõdetud tasemed kohtades, mis on selle heiteallikast kaugel ja mis võivad muret tekitada;
    - ii) seireandmed, mis näitavad, et kemikaali kaugkanne keskkonnas koos võimaliku kandumisega vastuvõtvasse keskkonda võib toimuda õhu, vee või rändliikide kaudu või
    - iii) keskkonnas säilimise omadused ja/või modelleerimise tulemused, mis näitavad, et kemikaal võib keskkonnas kaugemale kanduda õhu, vee või rändliikide kaudu koos võimaliku kandumisega vastuvõtvasse keskkonda kohtades, mis asuvad selle heiteallikast kaugel. Olulisel määral õhus edasi kanduva kemikaali poolestusaeg õhus peaks olema pikem kui kaks päeva, ning
  - e) negatiivsed mõjud:
    - i) tõendid negatiivse mõju kohta inimeste tervisele või keskkonnale, mis õigustab kemikaali arvamist käesoleva konventsiooni reguleerimisalasse, või
    - ii) toksilisuse või ökotoksilisuse andmed, mis näitavad potentsiaalset kahju inimeste tervisele või keskkonnale.

2. Ettepanekut esitav konventsiooniosaline esitab seletuse mure põhjuste kohta, lisades võimaluse korral kemikaali avastatud või prognoositud toksilisuse või ökotoksilisuse taseme võrdlevad andmed, mis tulenevad või mida eeldatakse selle kaugkande tõttu keskkonnas, ning lühikese selgituse ülemaailmse kontrolli vajaduse kohta.
  3. Ettepanekut esitav konventsiooniosaline annab nii suures ulatuses kui võimalik ja oma võimaluste kohaselt lisateavet, mis toetab artikli 8 lõikes 6 nimetatud ettepaneku läbivaatamist. Niiuguse ettepaneku koostamisel võib konventsiooniosaline toetuda mis tahes allikatest pärinevatele tehnilistele teadmistele.
-

E LISA

RISKIPROFILIGA SEOTUD TEABENÕUDED

Läbivaatamise eesmärk on hinnata, kas kemikaalil on selle kaugkande tulemusena keskkonnas inimeste tervisele ja/või keskkonnale tõenäoliselt oluline kahjulik mõju, et õigustada ülemaailmseid meetmeid. Selleks koostatakse riskiprofiil, milles täiendavalt töödeldakse ja hinnatakse D lisas nimetatud teavet ning mis hõlmab võimaluse korral järgmist teavet:

- a) allikad, sealhulgas vajaduse korral:
  - i) tootmisega seotud andmed, sealhulgas kogus ja asukoht;
  - ii) kasutamine ning
  - iii) heide, st heide välisõhku ja vette ning materjalikadu;
- b) probleemse lõpp-punkti või probleemsete lõpp-punktide ohtude hindamine, sealhulgas mitut kemikaali hõlmavate toksikoloogiliste vastastikmõjude hinnang;
- c) säilimine keskkonnas, sealhulgas andmed ja teave kemikaali keemiliste ja füüsikaliste omaduste ning selle püsivuse kohta ning kuidas need on omavahel seotud kaugkandel keskkonnas, keskkonnakomponentides ja keskkonnakomponentide segunemisel, lagunemisel ja teisteks kemikaalideks muundumisel. Biokontsentratsiooni faktori või bioakumulatsiooni faktori määratlemine, mis põhineb mõõdetud väärtustel, peab olema kättesaadav, välja arvatud juhul, kui seireandmeid loetakse selleks juba piisavaks;
- d) seireandmed;
- e) andmed kokkupuute kohta lähialadel, mis tuleneb eelkõige kaugkandest keskkonnas, ning biosaadavusega seotud teave;
- f) riiklikud ja rahvusvahelised ohtlikkuse analüüsid, hindamised või profiilid, märgistamisega seotud teave ja olemasolu korral ohuklassid ning
- g) kemikaali seisund rahvusvaheliste konventsioonide kohaselt.

F LISA

TEAVE SOTSIAAL-MAJANDUSLIKE KAALUTLUSTE KOHTA

Tuleks teha hindamine, mis on seotud võimalike kontrollimeetmetega kemikaalide osas, mille lisamist käesolevasse konventsiooni kaalutakse, mis hõlmab kõiki võimalusi, sealhulgas korraldus ja kõrvaldamine. Selleks tuleks anda asjakohane teave, mis on seotud kontrollimeetmetega seotud sotsiaal-majanduslike kaalutlustega, et konventsiooniosaliste konverents saaks teha asjakohase otsuse. Niisugune teave peaks asjakohaselt kajastama konventsiooniosaliste erinevaid võimalusi ja tingimusi ning selles tuleks tähelepanu pöörata järgmisele soovituslikule nimekirjale:

- a) võimalike kontrollimeetmete toime ja tõhusus riski vähendamise saavutamiseks:
  - i) tehniline teostatavus ning
  - ii) kulud, sealhulgas keskkonna- ja tervisekulud;
- b) alternatiivid (tooted ja protsessid):
  - i) tehniline teostatavus;
  - ii) kulud, sealhulgas keskkonna- ja tervisekulud;
  - iii) toime;
  - iv) risk;
  - v) kättesaadavus ja
  - vi) juurdepääs;
- c) võimalike kontrollimeetmete rakendamise positiivsed ja/või negatiivsed mõjud ühiskonnale:
  - i) tervishoid, sealhulgas rahvatervis, keskkonnatervis ja töötervishoid;
  - ii) põllumajandus, sealhulgas akvakultuur ja metsandus;
  - iii) elustik (bioloogiline mitmekesisus);
  - iv) majandusaspektid;
  - v) liikumine säästva arengu suunas ning
  - vi) sotsiaalkulud;
- d) jätmete ja nende kõrvaldamisega seotud tagajärjed (eelkõige pestitsiidide vanad varud ja saastunud alade puhastamine):
  - i) tehniline teostatavus ning
  - ii) kulud;
- e) juurdepääs teabele ja üldsuse harimine;
- f) kontrolli- ja seirevalmiduse olukord ning
- g) kõik võetud riiklikud või piirkondlikud meetmed, sealhulgas teave alternatiivide kohta ja muu asjakohane riskijuhtimisega seotud teave.

LISA

Ühenduse deklaratsioon vastavalt konventsiooni artikli 25 lõikele 3

Ühendus deklareerib, et vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingule, eriti selle artiklile 175, on tema pädevuses sõlmida rahvusvahelisi keskkonnavalaseid lepinguid ja rakendada nendest kokkulepetest tulenevaid kohustusi, mis aitavad kaasa järgmiste eesmärkide taotlemisele:

- keskkonna säilitamine ja kaitsmine ning selle kvaliteedi parandamine,
- inimeste tervise kaitsmine,
- loodusvarade kaalutletud ja mõistlik kasutamine,
- meetmete edendamine rahvusvahelisel tasandil, et lahendada piirkondlikke või ülemaailmseid keskkonnaprobleeme.

Lisaks sellele deklareerib ühendus, et ta on juba vastu võtnud oma liikmesriikide suhtes siduvaid õigusakte, mis hõlmavad käesoleva konventsiooniga reguleeritavaid küsimusi, ning et ta esitab ja ajakohastab vastavalt vajadusele nende õigusaktide nimekirja osapoolte konverentsile vastavalt konventsiooni artikli 15 lõikele 1.

Ühendus vastutab konventsioonist tulenevate nende kohustuste täitmise eest, mida hõlmab jõusolev ühenduse õigus.

Ühenduse pädevuse kasutamine muutub oma olemuse tõttu pidevalt.
